

Broj :

IZVJEŠĆE O REVIZIJI
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH
ZA 2005. GODINU

Sarajevo, ožujka 2006.

I. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća koji se završavaju na dan 31. prosinca 2005. godine **PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE** (u daljnjem tekstu: Parlament).
- 1.2. Rukovodstvo Parlamenta odgovorno je za finansijska izvješća, postupanje sukladno zakonima i propisima i uspostavljanje učinkovitih internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonska osnova revizije sadržana je u Zakonu o reviziji Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH', broj: 12/06). Reviziju smo izvršili sukladno revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI ('Službeni glasnik BiH', broj: 15/01). Navedeni standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo jesu li finansijska izvješća sastavljena sukladno važećoj zakonskoj regulativi i primjenljivim računovodstvenim standardima i predstavljaju li točan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sustava internih kontrola kojima se osigurava poštivanje zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvješćivanje i učinkovito poslovanje.
- 1.4. Revizija je, na osnovu uzorka, ispitivala značajne transakcije koje potkrepljuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Prema našem mišljenju, revidirana finansijska izvješća Parlamenta za 2005. godinu, istinito i fer prikazuju finansijsko stanje dan 31. decembra 2005. godine, u svim materijalno značajnim aspektima poslovanja.

Bez namjere daljeg kvalificiranja našeg mišljenja skrećemo pažnju na dalje unaprjeđenje sustava internih kontrola i procesa planiranja i izvršenja proračuna u dijelu detaljnog planiranja nabava i projekata.

II. REVIZIJSKO IZVJEŠĆE

2.1. Sustav internih kontrola¹

Revizija je izvršila ispitivanje sustava internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvalitetu finansijskog upravljanja u Parlamentu. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podatci na kojima se baziraju godišnja finansijska izvješća, te je li finansijsko upravljanje sukladno postojećim propisima.

Ministarstvo financija i trezora dostavilo je svim korisnicima proračuna Praktični vodič za učinkovitu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine² koji sadržava smjernice u vezi izrade Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcijskog plana od strane Vijeća ministara i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sustava internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoringa

Parlament je poduzeo odgovarajuće aktivnosti na izgradnji sustava internih kontrola po gore navedenom modelu sustava internih kontrola i reviziji predočio urađeni nacrt Pravilnika o sustavu internih kontrola. Napominjemo, da učinkovit sustav internih kontrola najviše koristi rukovodstvu jer osigurava (u razumnom uvjerenju) zakonitost poslovanja u svim segmentima, te smanjuje rizik od moguće prijevare, greške i eventualne zloporabe korištenja javnih sredstava.

Ured za reviziju podržava aktivnosti Parlamenta na kreiranju sustava internih kontrola sa spomenutim komponentama, i kontinuiranu nadogradnju i poboljšanja postojećeg sustava internih kontrola, a u cilju sprječavanja mogućih nepravilnosti u korištenju javnih sredstava.

2.2. Planiranje i izvršenje proračuna

Prijedlog proračuna Parlamenta za 2005. godinu planiran je, na bazi 135 zaposlenih, u ukupnom iznosu od 8.071.815 KM. Ministarstvo financija i trezora je izvršilo umanjeње proračuna za 418.000 KM, tako da je isti odobren u ukupnom iznosu od 7.653.815 KM za 115 zaposlenih. Na temelju zahtjeva Parlamenta za suglasnost za promjenu strukture rashoda, Ministarstvo financija i trezora je odobrilo restrukturiranje rashoda u dijelu tekućih izdataka u ukupnom iznosu od 200.000 KM, a odobreno je i korištenje proračunske rezerve u ukupnom iznosu od 101.000 KM. Pored navedenog Parlament je tijekom godine dobio i donatorska sredstva u ukupnom iznosu 2.715.839 KM. Proračun je izvršen u iznosu od 10.446.268 KM ili 99,23% od ukupno odobrenog proračuna (sa restrukturiranjem, tekućom rezervom i donacijama - tablica u prilogu).

¹ Sustav internih kontrola podrazumijeva skup postupaka i mjera koje poduzima rukovodstvo u cilju osiguranja točnog i pravilnog evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima, zaštitu imovine, te učinkovito, ekonomično i efektivno trošenje javnog novca.

² Pogledati Instrukciju za razvoj i održavanje sustava internih kontrola od 08.03.2005. godine koju je sačinilo Ministarstvo financija i trezora BiH i Akcijski plan za uspostavu sustava internih kontrola u institucijama BiH koji je predložila radna grupa za izradu i provođenje akcijskog plana za jačanje sustava internih kontrola koju je imenovalo Vijeće ministara Odlukom broj: 277/04 od 16.12.2004. godine.

Analizom proračuna ustanovili smo da postoje odstupanja traženog u odnosu na odobreni, kao i traženog i izvršenog proračuna, a koje su posljedica određenih slabosti sustava internih kontrola ovog procesa. Ovdje se prije svega misli na to da planiranje nije vršeno na temelju potrebnih ulaznih parametara kao što su analize stvarnih potreba za materijalnim i ljudskim resursima za izvršenje ciljeva i zadataka, te parametara koje stručnoj službi računovodstva trebaju dostaviti ostale službe Parlamenta (npr. elaborat sa ciljevima i dinamikom izvršenja tih ciljeva za projekt - Europske integracije i ostala međunarodna suradnja). S druge strane, Ministarstvo financija i trezora BiH izvršilo je umanjeno traženog proračuna na stavci 'Plaće zaposlenih' bez prethodnog usuglašavanja s Parlamentom, što je imalo za posljedicu da je Parlament tijekom godine, po odobrenju Ministarstva financija i trezora BiH, izvršio restrukturiranje rashoda kojim je povećana stavka 'Plaće zaposlenih' u ukupnom iznosu od 60.000 KM. Parlament je na vrijeme upozorio navedeno Ministarstvo da na proračunskoj stavci 'Plaće zaposlenih' nema dovoljno sredstava te da se ista ne umanjuje. Dalje želimo skrenuti pažnju na proces izrade plana nabava koji treba biti detaljan i sačinjen na osnovu specifikacija potreba svih organizacijskih jedinica i uvida u stvarno stanje sredstava kojima Parlament raspolaže i da obuhvata sve kategorije troškova za koje je neophodno provesti proceduru izbora dobavljača (npr. usluge koje se obavljaju angažiranjem fizičkih osoba na temelju ugovora o djelu, usluge prevođenje i sl.), što nije bio slučaj u 2005. godini.

Nadalje, zapažena je praksa da se tijekom godine, a u nekim slučajevima čak i krajem godine donose odluke koje imaju direktan utjecaj na proračun a odnose se na isplate značajnih sredstava koja nisu bila planirana proračunom što je također veliki problem i otežava proces praćenja i kontrole proračuna. Ovdje se prije svega misli na odluke administrativnih komisija domova na koje kolegij Tajništva koji je odgovoran za materijalno-financijsko poslovanje ne može utjecati.

Ured za reviziju ponovno sugerira Parlamentu da pri planiranju proračuna posveti više pažnje ulaznim parametrima, te da učini dodatne napore u poboljšanju suradnje s Ministarstvom financija i trezora kako bi se definirao i odobrio proračun sukladno realnim potrebama Parlamenta. Također je potrebno sačinjavati detaljne i pregledne planove nabava (sa naznačenim izvorom financiranja), a sve u cilju učinkovitog i racionalnog korištenja materijalnih i ljudskih resursa.

2.3. Programi posebne namjene

Analizom planiranog, odobrenog i izvršenog proračuna programa posebnih namjena utvrđeno je da je sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Bosne i Hercegovine Parlamentu za programe posebnih namjena odobreno ukupno 750.000 KM, a isti su realizirani u ukupnom iznosu od 3.432.041 KM. Razlika sredstava u iznosu od 2.715.839 KM, odnosi se na projekte koji su financirani iz donatorskih sredstava od čega je najznačajnija stavka adaptacija Velike sale Parlamenta (tablica u privitku).

Naime, Vlada Kraljevine Norveške je sukladno Sporazumu o međunarodnoj suradnji³ Parlamentu odobrila novčanu donaciju za sanaciju i rekonstrukciju velike sale u zgradi institucija Bosne i Hercegovine u iznosu od 2.671.441 KM. Donatorska sredstva su realizirana putem posebnog računa, koji je u okviru jedinstvenog računa trezora, otvoren u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i putem ISFU sustava evidentirana u poslovnim knjigama Parlamenta.

³ Sporazum o međunarodnoj suradnji između Vlade Kraljevine Norveške i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Broj: 03-02-10-991/04 od 01.12.2004. godine.

Ured za reviziju je u okviru revizije Parlamenta izvršio i reviziju navedene donacije i ustanovio da su sredstva trošena sukladno standardima i gore navedenim sporazumom, te da su ista objektivno i realno prikazana u finansijskim izvješćima Parlamenta.

3. Korespondencija

Parlamentu je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2005. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana, Parlament nije dostavio svoje komentare na nalaze sadržane u Izvješću.

Koristimo ovu priliku kako bi smo izrazili zahvalnost za ljubaznost koja nam je ukazana od strane svih zaposlenih Parlamenta kojima smo se obratili za pomoć i od kojih smo tražili informacije i dokumente za učinkovito obavljanje naših obveza.

**ZAMJENIK GLAVNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego

IZVJEŠĆE O REVIZIJI ZA 2005. GODINU

Privitak 1

TRAŽENI, ODOBRENI I IZVRŠENI PRORAČUN PARLAMENTA ZA 2005. GODINU

Red. Broj	Vrsta rashoda	Prijedlog proračuna za 2005.god.	Odobreni proračun za 2005.god.	Promjena strukture proračuna	Tekuće rezerve	Donacije	Ostalo * (Odluka VM 247/05)	Ukupno proračun (4+5+6+7+8)	Izvršenje proračuna 2005. god.	Razlika (9-10)	Indeks (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I.	Tekući izdatci	7.198.300	6.780.300	0	101.000	0	56.122	6.937.422	6.892.178	45.244	99
1.	Plaće zaposlenih	4.180.000	3.762.000	60.000	0	0	0	3.822.000	3.819.361	2.639	100
2.	Naknade troškova zaposlenih	1.918.300	1.918.300	-155.000	73.000	0	56.122	1.892.422	1.892.168	254	100
3.	Putni troškovi	600.000	600.000	-45.000	0	0	0	555.000	525.581	29.419	95
4.	Izdatci telefonskih i pošt.usluga	130.000	130.000	35.000	0	0	0	165.000	157.593	7.407	96
5.	Izdatci za energiju i kom. usluge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6.	Nabava materijala	60.000	60.000	0	0	0	0	60.000	58.940	1.060	98
7.	Izdatci za usl. prijevoza i goriva	50.000	50.000	9.000	0	0	0	59.000	58.723	277	100
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9.	Izdatci za tekuće održavanje	60.000	60.000	10.000	0	0	0	70.000	67.927	2.073	97
10.	Izdatci za osiguranje	10.000	10.000	3.000	0	0	0	13.000	11.885	1.115	91
11.	Ugovorene usluge	190.000	190.000	83.000	28.000	0	0	301.000	300.000	1.000	100
II.	Kapitalni izdatci	123.515	123.515	0	0	0	0	123.515	122.049	1.466	99
1.	Nabava građevina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabava opreme	123.515	123.515	0	0	0	0	123.515	122.049	1.466	99
3.	Nabava ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Programi posebne namjene	750.000	750.000	0	0	2.715.839	0	3.465.839	3.432.041	33.798	99
1.	Klubovi zastupnika i izaslanika	450.000	450.000	0	0	0	0	450.000	449.698	302	100
2.	Evropske int.i ost. međ. saradnja	300.000	285.000	0	0	0	0	285.000	264.602	20.398	93
3.	Parlamentarne grupe	0	15.000	0	0	0	0	15.000	3.386	11.614	23
4.	Donacija Švicarske Zajedničkoj komisiji za obranu.	0	0	0	0	28.702	0	28.702	28.691	11	100
5.	Donacija VN za (prenesena sredstva za adaptaciju Bijele sale)	0	0	0	0	15.696	0	15.696	15.676	20	100
6.	Donacija VN za Veliku salu	0	0	0	0	2.671.441	0	2.671.441	2.669.988	1.453	
IV.	UKUPNO	8.071.815	7.653.815	0	101.000	2.715.839	56.122	10.526.776	10.446.268	80.508	99
	Broj zaposlenih	135	115							135	0